

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORINĖS JŪROS IR (AR) LIETUVOS RESPUBLIKOS
IŠSKIRTINĖS EKONOMINĖS ZONOS BALTIJOS JŪROJE DALIŲ, KURIOSE TIKSLINGA
ORGANIZUOTI KONKURSA (KONKURSUS) ATSINAUJINANČIUS ENERGIJOS IŠTEKLIUS
NAUDOJANČIŲ ELEKTRINIŲ PLĖTRAI IR EKSPLOATACIJAI, IR ŠIŲ ELEKTRINIŲ
ĮRENGTŲJŲ GALIŲ PATVIRTINIMO (TAP-20-931) (20-6688(2))**

2020-06-08 Nr. NV-1566

Vilnius

Projekto teikėjas – Energetikos ministerija

Projekto tikslas – užtikrinti, kad būtų sudarytos reikiamos teisinės sąlygos vystyti Atsinaujinančių išteklių energetikos projektus.

Dabartinė situacija:

Nutarimo projektas parengtas siekiant įgyvendinti Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 5, 13, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – Pakeitimo įstatymas) 6 straipsnio 3 dalies nuostatas.

Pakeitimo įstatyme (2 straipsnio 5 dalis) numatyta, kad Vyriausybė arba jos įgaliota institucija tvirtina Lietuvos Respublikos teritorinės jūros, Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje tyrimų ir kitų veiksmų, reikalingų jūrinės teritorijos dalims, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) AEI naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių įrengtosioms galioms nustatyti, atlikimo ir jų rezultatų skelbimo tvarkos aprašą. Aprašas patvirtintas energetikos ministro 2017 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 1-317.

Pakeitimo įstatyme (6 straipsnio 3 dalis) nustatyta, kad per 3 metus nuo Aprašo patvirtinimo dienos, Vyriausybės įgaliota institucija atlieka Apraše numatytus tyrimus ir kitus veiksmus. Vadovaujantis Aprašo 7 punktu, visų tyrimų, kurie padėtų nustatyti optimalią (optimalias) vietą (vietas) elektrinių plėtrai ir eksploatacijai jūrinėje teritorijoje, atlikimą organizuoja ir vykdymą prižiūri energetikos ministro įsakymu sudaryta darbo grupė, į kurią įtraukiami Energetikos ministerijos, Aplinkos ministerijos atstovai ir socialiniai partneriai. Ši darbo grupė sudaryta energetikos ministro 2020 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. 1-25.

Taip pat, ministerijos užsakymu atlikta studija „Prioritetinių Lietuvos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtra identifikavimas“ (toliau – Studija).

Darbo grupė išnagrinėjo su vėjo elektrinių plėtra jūrinėje teritorijoje susijusius klausimus, Studijos rezultatus, galiojančią teisinį reguliavimą ir pateikė energetikos ministrui rekomendaciją vystyti 700 MW vėjo elektrinių parką jūrinėje teritorijoje vienu etapu ir pavesti VŠĮ Lietuvos energetikos agentūrai atrinkti palankiausias teritorijas vystymui. Pažymėtina, kad pagal galiojančią teisinį reglamentavimą, VŠĮ Lietuvos energetikos agentūra atlieka jūrinės teritorijos tyrimus, kurie reikalingi Vyriausybės nutarimui dėl jūrinės teritorijos dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) AEI naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir dėl šių elektrinių įrengtųjų galių nustatymo priimti. VŠĮ Lietuvos energetikos agentūra yra pradėjusi parengiamuosius darbus, susijusius su specialiojo plano ir specialiojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo parengimu, pradėti darbai, susiję su prisijungimo prie elektros perdavimo tinklų sausumos teritorijoje galimybių, balansavimo galimybių vertinimu bei šių veiksmų sąnaudų vertinimu. Siekiant toliau vykdyti pradėtus darbus, atlikti tikslesnius vertinimus ir atsižvelgiant į tai, kad įstatymu numatytas elektrinių jūrinėje teritorijoje poveikio aplinkai vertinimas trunka apie 2 metus ir kad šiam vertinimui atlikti būtina tiksli informacija apie numatomų plėtoti elektrinių galią ir vietą, tikslinga Vyriausybės nutarimu įtvirtinti, kokios galios elektrinės tikslinga vystyti jūrinėje teritorijoje ir nustatyti šių elektrinių plėtojimo vietą.

Atsižvelgdama į tai, Ministerija parengė Vyriausybės nutarimo projektą dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir dėl šių elektrinių įrengtųjų galių nustatymo, kuriame numatyta, kad tikslinga vystyti iki 700 MW vėjo elektrinių parką vienu etapu, nurodytos jūrinės teritorijos, kurioje gali būti vystomos elektrinės, koordinatės.

Projekto esmė:

1. Nustatyti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį, kurioje tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) AEI naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai iki 2030 metų, ir šių elektrinių įrengtąsias galias.

2. Nustatyti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalies, kurioje tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) AEI naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai iki 2030 metų, ribas.

3. Pavesti Energetikos ministerijai parengti įstatymų projektus, reglamentuojančius paramos elektrinėms, numatomoms plėtoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje, schemą, ir iki 2020 m. birželio 1 d. pateikti juos derinti suinteresuotoms institucijoms ir siūlomą paramos schemą suderinti su Europos Komisija pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas.

4. Pasiūlyti LITGRID, AB pradėti parengiamuosius darbus Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje numatomų plėtoti elektrinių prijungimui prie elektros tinklų pagal su Energetikos ministerija suderintą grafiką.

Derinimas – Nutarimo projektas buvo derintas su suinteresuotomis institucijomis. Į Krašto apsaugos ministerijos darbo tvarka pateiktas pastabas, susijusias su elektrinėms skirto ploto koordinatėmis, atsižvelgta. Suinteresuotų institucijų, įstaigų ir įmonių pastabos, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, įvertintos derinimo pažymoje. Neatsižvelgta į Susiekimo, Teisingumo ministerijos, Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos ir kt. pastabas, iš kurių pagrindinės pastabos yra susijusios su paties nutarimo esminėmis nuostatomis.

Vyriausybės Teisės grupė pastabų dėl nutarimo projekto neturėjo.

Atitiktis Vyriausybės programai: projektas tiesiogiai prisideda prie Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 4.1.6. darbo „Vidaus energijos gamybos didinimas, panaudojant vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius“ įgyvendinimo.

Dalykinio vertinimo išvada:

Atsižvelgiant į tai, kad siūlomas naujas reglamentavimas ir į tai, kad yra daug nesuderintų tarpinstitucinių pastabų, siūlytina nutarimo projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė